

30 år som "Smilets Ambassadør".

Jesper Grønkjær, Danmarks internationale tryllekunstner, fejrer 30-års jubilæum.

Han er forfatter og medlem af "Eventyrernes Klub" - og sætter jævnligt livet på spil, for at sprede dansk smil og humor i verdens brændpunkter. Hans publikum har været kannibaler på Ny Guinea, indianere i Amazonas, masse mordere i Honduras og vagter i verdens strengeste diktaturstat; Nordkorea.

Netop nu er Jesper Grønkjær aktuel med sin nye bog, hvori han er i selskab med kendte mennesker som astronaut Andreas Mogensen, direktør for Nationalmuseet Rane Willerslev, skipper og tv-vært Mikkel Beha, fange hos Islamisk Stat Daniel Rye, DNA-forsker og professor Eske Willerslev m.fl. Men det var ikke sådan det stod tegnet i stjernerne da Jesper var ung:

Hele to gange blev han smidt ud af gymnasiet, inden han kom tilbage og fik sin studentereksamen. I øvrigt den laveste der er givet i 30 år.

I skolen brugte han mere tid på trylleri end på dansk stil, samfundsrapporter og geografiopgaver. Og netop de fag han ikke fulgte med i er omdrejningspunktet for det liv, han lever nu: udover at være international tryllekunstner, er han forfatter, foredragsholder, samfundsdebattør på tv og professionel eventyrer.

- De veje der ikke starter i hjertet, de ender blindt. I skolen tullede jeg rundt, uden at tage ansvar for mit liv. Først da jeg fulgte min drøm om at blive international tryllekunstner, og rejse verden rundt, fik jeg de succesoplevelser, der modnede mig som menneske.

Første show var en fiasko

Som 18-årig vandt Jesper en lokal talentkonkurrence og snart efter vidste man i Midtjylland, at der var en ung lovende tryllekunstner. Det troede man i hvert fald indtil første betalte show i barndomsbyen:

- Showet var en tordende fiasko. Min kuffert røg på gulvet, rekvisitterne væltede ud, jeg kunne ikke huske mine vittigheder. Jeg havde købt en levende hvid due, der skulle sidde på min skulder, men den fløj fra mig. Nærmest grædende måtte jeg gå fra stedet, og jeg tænkte, at min karriere var slut, inden den for alvor var kommet i gang.

En af Danmarks travleste entertainere

Men Jesper fortsatte drømmen og med 250 shows om året, har Jesper i flere år været en af landets travleste entertainere. Om dagen optræder han for børn og familier, om aftenen for det voksne publikum, mens han om natten underholder spritstive unge på diskoteker og værtshuse.

- At kunne kigge tilbage på en karriere der har strakt sig over 30 år, sætter tanker i gang. Underholdningen har flyttet sig milevidt, så det er ikke en selvfølge, at man som entertainer har kunnet følge med tiden. Men også forretningsdelen har rykket sig markant. Da jeg begyndte at leve af underholdning, var der ikke internet, så mails var ikke en mulighed. Man ringede, og bad folk om lov til at sende sine brochurer. Og når man kørte ud til show, så var det uden GPS i bilen. Hvis man forvild på vejen til arrangementet, så kunne man ikke ringe til arrangøren, for mobiltelefonerne var endnu ikke hvermandseje. I stedet måtte man ind på en gård og spørge om vej. Og skulle jeg optræde på Sjælland, så måtte jeg sejle med Vognmandsruten, da Storebæltsbroen først kom mange år senere.

Dermed var tiden en helt anden – men det var honoraret også:

- Jeg tog kr. 1200,- for at køre fra Midtjylland til København. Der gik kr. 500,- til diesel og kr. 500,- til færgeren. Så var der kr. 200,- tilbage, jeg skulle betale skat af, men hvis jeg så købte en hotdog på turen, så forsvandt det sidste overskud. Men jeg gjorde det, fordi jeg elskede det. Det gør jeg stadig. Det er blevet hele min livsstil.

Med hele verden som sin scene

Jespers trang til at gøre tingene anderledes, viste sig kort efter hans karrierestart. Grænserne måtte bogstavelig talt udvides. Med tryllekufferten som rejsemakker drager han på ekspeditioner, hvor han sejler på tømmerflåde ned af Amazonfloden for at nå ud for at optræde hos indianere, han opsøger tibetanske munke i klostre i Himalaya, rider på kamel ud til beduiner i ørkenen. Han har også kæmpet sig ugevis igennem junglen på Ny Guinea for at opsøge kannibalerne – en rejse der var ved at koste ham livet, da han fik malaria undervejs. Jespers mission er, at man skal sprede smil til folk, der mindst har forventet det, men mest af alt har fortjent det.

- Når man ikke bare rejser for at **få** en oplevelse, men mere for at **give** en oplevelse, så er det, at dem man møder på sin vej åbner op. Ikke blot for deres hjem, men ofte helt ind i hjertet.

Smil kan skabe samhørighed mellem mennesker og vise, at vi alle er ens. På tværs af landegrænser, kultur, klasseskel, sociale og økonomiske vilkår, hudfarve, religion og Muhammed-tegninger, så er det det samme sprog vi alle taler: smilet.

Massemorder med 400 liv på samvittigheden

En skelsættende rejse var, da den danske tryllekunstner drog til Honduras, der, med 20 mord om dagen, er verdens farligste land, hvor narkogangstere og kriminelle bander hænger.

I bestræbelserne på at samle lokalbefolkningen om smilet, opsatte Jesper et stort event, hvor han fik selskab af gangstere, toppolitikere, prostituerede, gadepræster og mordere. Blandt andet den frygtede kvindelige masse-morder "Hun-djævelen", der menes at have begået 400 mord. Det lykkedes Jesper at komme ind på livet af kvinden, der ærligt fortalte om, hvordan hun var havnet i det kriminelle miljø. Dermed gav hun en snert af forståelse for, hvordan et ondt menneske skabes. Men hun fik også rykket ved Jespers fordomme om andre

mennesker. Hun blev en af hovedpersonerne i hans bog "Smil på Dødens Avenue", der efterfølgende er omdannet til tv-dokumentar.

- Jeg ved godt, at de kriminelle bander fortsætter deres drab, når jeg er væk. På den måde kan mine shows ikke ændre verden. Men pointen er, at hvis man kan plante små frø af smil hos folk, der lever på samfundets bund, så kan de for en tid glemme hverdagens trængsler. På samme måde bliver børn på danske kræfthospitaler jo heller ikke raske, når jeg optræder hos dem. Men der bliver kortvarigt skabt et rum, hvor det er det positive, der fylder i deres bevidsthed.

Dansk smil i Nordkorea

Jesper har i flere år haft tilnavnet "Smilets Ambassadør", på grund af sine grænsesøgende tilgang til at få alverdens mennesker til at mødes om smilet. Som den ultimative test af sig selv som komiker, valgte han at rejse til verdens strengeste diktaturstat; Nordkorea.

Ved ankomsten til hovedstaden Pyongyang blev danskeren mødt af to vagter, der ikke veg fra hans side under rejsen. Hans pas blev taget fra ham, og om aftenen blev han lukket inde på hotellet. Han blev afskærmet fra lokalbefolkningen, som han hverken måtte tale med eller fotografere.

Men selv i Nordkorea endte det med, at smilet sejrede over regimet. Der var dog skår i glæden:

Rejsen var absurd når vagterne igen og igen forsøgte at fortælle mig, jeg var kommet til verdens bedste, rigeste, lykkeligste og mest sikre land. Så da jeg skrev min bog fra Nordkorea "Frihed fra himlen", havde jeg brug for en modvægt til deres løgn. Jeg brugte mere end et år på at opspore og opsøge de afhoppere der er flygtet fra Kim Jong-Uns rædselsregime. Jeg har foretaget hemmelige møder med afhoppere i forskellige dele af verden – og i bogen står de frem som førstehåndsvidner, når de ærligt beretter om deres liv i fangelejr, som menneskehandlet, tvangsprostitueret, eller om deres årelange flugt.

Hvad er det smilet kan?

Det er igennem humoren vi overlever, fordi man bruger det som en buffer til virkeligheden når den gør ondt. På den måde er smil som terapi – det kan være en flugt fra hverdagen og skabe håb. Det kan godt være, at man kan holde en befolkning nede, men smilet kan ikke undertrykkes.

Når jeg rejser i Afrika, så taler man swahili. I Mellemøsten er det arabisk, man taler, mens det er tibetansk, når jeg er i Himalaya. Det eneste sprog vi alle taler er smilet. Også i Nordkorea.

....og det sprog taler Jesper Grønkjær. Den 10. september har han talt det i 30 år!

FAKTA:

Jesper Grønkjær...

... er 50 år.

... er gift og far til Liva på 13 år og Viggo på 11 år.

... er bosat i Århus.

... har i mange år været tilknyttet TV2-Østjylland, hvor han er samfundsdebattør på "Markante Meninger", "Hits & Holdninger" og "Kulturkampen".

... har i mere end 25 år skrevet faste klummer i forskellige danske aviser.

... er optaget i "De berejstes klub" og i "Eventyrernes Klub", blandt nogle af Danmarks mest legendariske globetrottere og eventyrere.

... har ca. 250 shows om året.

... er forfatter til bøgerne:

- "Den magiske rejsende"
- "Smil på Dødens Avenue" (Også omdannet til TV-dokumentar)
- "Frihed fra himlen"
- "Mød verden med dine børn – 20 fortællinger fra Eventyrernes Klub"

... har optrådt i Tanzania, Uganda, Kenya, Marokko, Peru, Bolivia, Honduras, Panama, New York, Texas, Las Vegas, Cuba, Den Dominikanske Republik, Miami, Grønland, Kina, Indonesien, Ny Guinea, Bali, Sydkorea, Nordkorea, De Forenede Arabiske Emirater, Oman, Namibia, Mozambique, Thailand, Nepal, Tibet (samt i mange europæiske lande: Finland, Norge, Sverige, Tyskland, Malta, Spanien, Frankrig, Italien, England, Skotland, Portugal.)